

pape-
poteh
opove-
o tem
P.

Preživeli

jaz sam sem se takrat ime
učeval John Hilpert... In zda
dovolj zgodb in pijske! Ja
moram zopet na svoj svetil
nik — pojdete z menoj, deč
ki?

Genocidio

Na sliki zgoraj v sredi: Carpaccio, Kurtizane. Ust
na bombažne tkanine za opremo prenesli slike p
pozoriti na razne dobe, ko je že bil v modi »visio
za tkanino uporabila neka tovarna (Manifattura
no spominja na številne slike na beneški bi

Pesnik Janez Ovsec je nasprotje vsemu bučnemu in patetičnemu

Njegova zbirka pesmi SAMOTNA JUTRA je izšla v izredno okusno opremljeni knjigi pri koprski založbi LIPA

sebnia, navadno malo opazena kvaliteta tudi *redkost*. Bogastvo kaké kulture, kaké literature ne obstaja samo iz osrednjih, rekeli bi običloveških in vsem na prvi pogled dostopnih osebnosti, temveč, in zlasti na višji stopnji razvoja, tudi v veliki meri iz avtorjev, ki so v sebi bolj ali manj za svojo in širokemu občinstvu teže dostopni. Čim širše je vernika, aka kultura, aka literatura, tem več je ljudi, ki si želijo meti nekaj zase, nekaj kar ga ni prelo v vse čitanke in učbenike in kar se ne navaja ob vsaki priliki in pri vsakem govoru. Take osebnosti, taki avtorji odgovarjajo *redkostim*, ki jih terja sleherni obsežnejša zbirka, na primer metuljev, ki niso zgolj za didaktično uporabo v šolah.

Nekaj te redkosti vrednosti ima nedvomno tudi neslišna zbirka Janeza O-

peca.* Mislim, da ni veliko
čitateljev, ki bi se ob prvem
branju barmušašamotnih ju-
stera sotrpalih z avtorje-
vim nežnim čustvovanjem,
ki bi se jim takoj odprlo
njegovo veliki mori mo-
ro. Zato podobno, ki bi na
prvi pogled za sledili aso-
ciativno vezem, ki čarajo
zaščitne podobne na dan,
pa čeprav bi jih utegnila
popolniti avtorjeva tekoča
brezda, in njegov svojestrni,
ramoliki poudarjeni ritem,
in vendar bi ne mogli reči,
da je Ovescevo čustvo-
vanje v tistem smislu a-
partno, bizarno, kot »mo-
re to trditi na primer o
Slavku Grumu. Ovesčeva
širika je izraz nežne, ne-
skončno občutljive pesniške
osobnosti, ki se skuša s svoji-
mi tipikalni dotipati do
vseh stvari v vesolju; do
črbeljenega sočloveka, do
rože, do drevesa, do kama-
na, do meseca in sonca in
zvezd. In še nekaj: vsi ti

robci vesoljstva mu služijo
 obenem kot podoba za
 uspešna stjanja lastne o-
 ranjenosti, ki so obenem njen
 estetski del. V bistvu ima
 kak občutji in tak kontakt
 z vesoljstvom sleherni
 pravi lirik. Kar je pri Ove-
 cecu svojskega je njegova
 vojevstrana podoba, ki se
 izna na drugo na videz brez
 idne asociativne vezi. Je
 to nekakšno vzporedje o-
 pisljujočih podob, ki so vsa
 zase zaključene, a tvo-
 joje vendarle z ostalimi ne-
 o celoto, ki je predvsem
 ustveno dojemljiva. Vze-
 nino za primer pesem
 Spoznanjes iz prvega cikla
 birke:

Kamen ob kamnu,
 Brinja trpeč okus,
 Nekaj rjave grude.
 Ovela bilba,
 Brezvetrje...
 Mir opisljujoč,
 Daleč pa souce
 in tu – jaz,
 Ali na pesem iz drugega

u. Izdala založba Lipa v Ko-
vnu. Opremil Jože Brumen.
kovne priloga in risba na
atnicah Jože Ovsec.

—«»—
Tomo Neralić
etos v «Verdiju»

Općerna sezona v gledališču
Verdi se bo pričela 15. no-
vembra. Na sporedu so dela:
G. Puccini, Turandot;
V. Bellini, Gora Inor; V. Belli-
ni, Mesencina; G. Puccini,
Ivanon Lescaut; G. Verdi,
Lamor v maskah; I. Pizzetti,
Lamor v katedrali; G. Verdi,
Macbeth; J. Massenet, Wera-
nina; M. Glinska, Ivan Susan-
jin; R. Wagner, Kenska za-
ludba v Walckiria. Vmes bo tu-
da baletni večer.

Dirigirali bodo: Bruno Bar-
biotti, Arturo Basile, Carlo
Felice Cillario, Osvaldo De
Carabittis, Franco Chione, E-
dmon Kurtz ter Georges Se-
bastian.

Med pevcí bomo slišali ve-

Genocid na papirju

(Tržaški Slovenci v italijanski uradni publikaciji)

pedaj so proglasili proti
njizi ostracizem. Očitno se
je v zadnjih letih javno
mnenje spremenilo, kajti
njiga je izšla z veliko pu-
bliciteto v novi izdaji leta
1954, in sicer tudi takrat v
Florenci. Iz nje bi sestav-
ljalec ali sestavjalci knjiži-
ve »Trieste nella sua real-
tà« lahko črpali podatke.
Če pa jim je Vivantejeva

Tudi Umanas piše o tržaških trgovcih, toda v vsej knjigi prevladuje tonu, ki smislu prakov uradna rimska knjižica. Tako beremo na strani 102 v poglavju o življenju in kulturi manjšin:

„Trgovske kolonije (Grčevi, Crnogorci, Srbovi in Židovi), in administrativne kolonije (ki so se razvijale predvsem med deloma avstrijske, deloma Nem-

n, po dobrem delu pa pomembni Cehi, Poljaki, Mažarji in Slovenci), so potem, ko je prenehal razlog, zaradi katerega so nastale, docela izginile; elementi pa, ki so ostali, so se poitaljanizirali in zili v mesino buzoazije. Edina manjšina, ki ima pomen za triško občino, je slovenska. Ta je avtonomna manjšina, ki je razvijala razvijačja teletia v meah mesta. Okolisko prebivalstvo pritiska vedno zaradi pojava urbanizacije na mesto in ustvarja antagonizem. Ta antagonizem je v em primeru ostreji, ker je

Tako pisanje tržakke u manje je našlo najboljši odmev pri dnevniku ali "Gazetini", ki je glasilo demokracije.

trajanje, koje je ujedno i Italijancima namijenjeno, a koje će biti izdaj iz dne 24. avgusta 1958. je ta list sodil o po-
sebnosti številki Eumane; raziskave se ne omejuje samo na ustanove o iz-
razitim ali samo ob sebi
umljivim italijancima, zna-
čajem, da bi tako okrepile
italijanskih ustanove, tem-
se razteza je tudi na et-
niskim manjine in na dejav-
nost trgovskih kolonij. V
tem se kaže namen sestav-
javcev, ki se strogo držijo
objektivnosti. To je prvo

pozitivno dejanje, ki sprico
kopišala, v katerem je nastalo
ima po našem mnenju še
poseben pomen. To je bil to pre-
judi č razstavit tiste mental-
tite, ki še vedno vztra-
na po pozicijah nacionalno-
političnih aspiracij, ir ki se
ceprav opravičljivo s stali-
šča njenih sentimentalnih
razlogov postavila. Raven
svake govornice realno
delo dela in pasivno s
kulturnimi interesi Trsta ter
tako zadržuje razvoj in de-
javnost na bolj izraziti evro-
pski ravni.

Takšna je želja »Gazzetti-
ma«: naša želja pa je, da bi

kontrastise ne izražajo neposredno in dinamično, temveč v podobah, ki so si v poziciji. In še takih utrinov je malo. Tudi intenziteta čustev se ne izraža neposredno, temveč v podobah. Tako, da Ovsca marikdo primerja s slikarjem. Knjiga je izredno okusno opremljena. Krasijo jo s

INGOLIČ

ni roman o izse

Lamut, mlad kmečki fant, ki je komaj povohal rudnik, mora v svet. Najprej v Avstrijo, nato v Westfalijo in končno v Francijo, kjer živi njegov oče in kamor se preseli končno tudi njegova mati z mlajšo sestro in bratom. Tu preživi kot rudar vrsto let v borbi za kruh pa tudi za de-

Ob opisu te poti slovenskega rudarja v tujem svetu, načena pisatelj problematiko slovenskega izseljenstva. Prav gotovo velja, da se mu je v romanu posrečilo prikaz slovenskega izseljenca, ki si je v novem kraju izboljšal svoj materialni položaj, ki pa je ču-

sveto se vedno navezan na domači kraj, čeprav ostane ob vrnitvi domov spet nezadovoljen. V letih odsotnosti mu je namreč domače okolje postalo tuje in spet ga žene v veliki svet, kjer je preživel vrsto let. Prav tako je pisatelju uspel prikaz umiranja narodnostne zavesti naših rudarjev v tujini, posebno še druge generacije, ki se je pomohila in poženila s tujci in ki tako postaja sestavni del tujega naroda. Rie-

telju je uspešno prikazati udi-
vi vzroke izseljevanja, ki
so gnali domaće rudarje iz
domaćih krajev v mačehov-
sko tujino. Uspešno mu je
prikazati tudi vse težave,
ki jih je moral prebroditi
v tujini nas človek, nevešč
jezika in prepuščen na mi-
lost in nemilost tujim gos-
podarjem, pogosto brez
vsake zaštite. Morda mu je
uspešno prikazati tudi ko-
sicek težkega življenja ru-
darjev, pa še odsev velikih
dni jugoslovanske revolucije
pri naših ljudeh po

Florindo Andreolli - Raffaele Asaro - Franco Artoli - Giuseppe Asaro - Carlo Bergonzi - Inge Borkh - Raimondo Gattiglioli - Franco Calabrese - Laura Cavalieri - Renato Cesari - Plinio Clabassi - Lucia Danieli - Marina De Barbarein - Renata Di Marcherita - Lorenzo Gaetani

enato Gavarrini – Leyla
 encener – Claudio Giombi
 tolo Gohi – Piero Guelfi
 iliana Hussu – Angelo Lo
 orese – Nicolo Macillis – A
 are – Mado Marini
 talargia – Antonio Masc
 ia Guido Mazzini – Alvia
 io Misciano – Rodolfo Mo
 are – Eno Mucchiutti – Ni
 oletta Panni – Claudia Pa
 clada – Clara Petrella – Afro
 oli – Giacinto Prandelli
 ludo Protti – Eugenia Ratti
 runda Rocchini – Giuseppe
 avio – Glaucio Scarlini
 enata Scotto – Roberto Sil
 e – Vito Susca – Ferruccio
 agliavini – Giuliana Tavo
 rini – Shana Vartenis
 an Enzo Vieri
 V Wagnerjevih operah bo
 o nastopali gostje iz Nem
 ie

Autovi

jejevo pripovedovanje le polj kronika kot pa prikaz esenienega ivljenja, ki priegne in navduši bralca. jejevi junaki so vse preegni suhi in premalo iivljenjski. Prav ta neivljenjskost, neprizadetost ter otajanje na površju pri opiovanju zunanjih faktov, iivari vrednost romana. Za

bo pač Ingolcih roman
polj všeč preprostim bra-
tem kot pa zahtevnejšim in
iterarno izobraženjšim.
Ingolci nas pušča hladne in
e pri njej podobna kot pri
nekaterih filmih; obilo za-
nimivega, obilo lepega, to-
la vse preveč na površju.
Morda je taka sodba sub-
jektivna, toda prav gotovo
Ingolcih roman o izseljen-
cih ni njegovo največje de-
lo, čeprav bodo bralci radi
negali po njem.

Sl. Ru.

Pržasko Stalno gledališč
rične jutri svojo sezono
Pirandellovim delom
Danes bomo improvizirati

ANTON INGOLIČ

Kje ste Lamutovi

(Slovenski roman o izseljencih)

Anton Ingolič je sedelo
25. knjižjo, ki jo predstav-
lja roman »Kje ste Lamu-
tovski, segeli v popolnoma
ravn svet. V svet, ki doslej
ni prodiril v slovensko
književnost. Gre namreč za
roman o krompirski
končini, katerih doslej ni-
mamo domačih leposlovij
del. Če jzvajemo Louisa

Lamut, lamud kmečki fant,
ki je komaj povohal rud-
nik, mora v svet. Najprej
v Avstrijo, nato v Westfa-
lijo in končno v Francijo,
kjer živi njegov oče in ka-
mno preprosto kmetijo.
Njegova mati za mlajšo se-
stro in bratom. Tu preživ-
i kot rudar vrsto let v bor-
bi za kruha; pa tudi za de-

njegovo pripevovanje le
bolj kronika kot pa prikaz
resničnega življenja, ki pri-
tegne in navduši bralca.
Njegovi junaki so vse pre-
več suhi in premalo žve-
čevski. Prav ta neživljeno-
st, ki pripada avstrijskim
stojanje na površju pri op-
skovalju zunanjih faktor,
kvani vrednost romana. Za-

domaćica, ki pa te prava-
pravi ameriški pisatelj, ni
doslej noben slovenski knjiž-
ničar posegel v problemati-
ko slovenskega izseljenstva.
Ingolje je torej prvi, ki
je pogumno zašel na le-
dino. Vprašanje izselencev
predstavlja zanimiv pro-
blem, ki daje možnosti za
siroko literarno obdelavo.

Kot je pisatelj povedal v
svojem intervjuju, je idejo
za roman dobil v domači
družini. Družina njegovega
brata je bila tipična izselje-
nška družina, ki je živela v
lavške pravice, se udeležila
borbe jugoslovanskih naro-
dov kot partizan in končno
propade v borbah delavcev
z vladnimi orožniki v Fran-
ciji, kmalu po osvojitvi.

Ob opisu te poti sloven-
skega rudarja v tujem svetu,
načenja pisatelj problematiko
slovenskega izseljenstva.
Prav gotovo velja, da se mu je
v romanu posrečil prikaz sloven-
skega izseljenca, ki si je v novem
kraju izboljšal svoj mate-
rialni položaj, ki pa je ču-

to bo pač Ingoljevi roman
bolj več preprostimi bralcem
kot pa zahtevnejši literarno
izobraženjšim.

Knjiga nas pušča ladanje in
je pri njej podobno kot pri
nekaterih filmih: obilo za-
nimivega, obilo lepega, to
dva vse preveč na površju.

Morda je taka sodba sub-
jektivna, toda prav gotovo
Ingoljevi roman o izseljen-
cih ni njegovo največje de-
lo, čeprav bodo bralci radi
segali po njem.

Sl. Ru-

niška družina, razpeteno po vseh kontinentih. Bratove prigode naj bi predstavljale še osnovo romani. Toda prvega zamislil ni izpeljal, ker sta mu bratova smrt in vojna to preprečila. Ko pa je bil leta 1952 v Grenoblu, se je pisatelj seznanil s številnimi slovenskimi izseljenci v Franciji. Spoznal je majhne naselbine slovenskih rudarjev, majhne slovenske otoke, ki počasi tonejo v tujem morju. Tadej je bil v tujini, delala

romana v taki obliki, kot ga je potem napisal in izdal pod naslovom »Kje ste Lamutovi«.

Svedba pa je pri tem vprašanje, ali je Ingolič v svojem romanu resnično zajel problematiko slovenskega izseljenstva in če je v prikazovanju te problematike uspel napisati delo, ki bi bilo obenem umetniška ter dokument utapljanja slovenskih rudarjev v tujem svetu.

V romanu popisuje pisatelj usodo mladega sloven-

telju je uspešno prikazati tudi vzroke izseljevanja, ki so gnali domače rudarje iz domačih krajev v mačehovski tujini. Uspešno mu je prikazati tudi vse težave, ki jih je moral prebroditi v tujini naš človek, nevedč jezika in prepuščen na milost in nemilost tujim gospodarjem, pogosto brez vsake zaščite. Morda mu je uspešno prikazati tudi košček težkega življenja rudarjev, pa še odsev velikih dni jugoslovanske revolucije pri naših ljudeh po

zakepa fanta, doma iz zasavskih revirjev, ki mora nesporedno po prvi svetovni vojni v svet, ker ga v domačem rudniku zapade zaradi prevratnega delovanja njegovega očeta, Marko

Tedjeve puštolovščine

Zakaj stavkajo kamnarji v nabrežinskih kamnolomih

Detalj iz nabrežinskega kamnoloma
(Foto Magajna)

Za otvoritev novega prehoda med blokoma Lipica in Gropada

spodnjem koncu vedno zmanj-
kalo vode. Temu so bile krive
preozke cevi, katere bodo se-
daj nadomestili z novimi in šir-
šimi. Upamo, da bodo z deli
v kratkem pričeli, tako da bo
ta problem čimprej odpadel z
dnevnega reda naših težav in
nevšečnosti.

Tudi v zgornji občini
cesta Gabrovce-Sempolaj

sp končno začel asfaltirati
v kratkem pa bodo asfa
Brišče na avto-cesto

...este. Sedaj je na vrsti
...turali ono, ki vodi preko

Tu naj tudi omenimo gov
rice, po katerih naj bi devi
ski princ začel že v kratke

v kratkem pričen, tako da
ta problem čimprej odpadel
dnevnega reda naših težav
nevšečnosti.

vprašanja v zvezi s
valezljivimi boleznimi. Na
ferenci so navzoči zastopniki
Italije, Portugalske, Španije
Grčije, Turčije in Jugoslavije,
je, torej držav, ki so za
problem najbolj zainteresirane.